

Kunngerð um útgjald v.m. av arbeiðsloysisstuðli

Við heimild í lögtingslóg nr. 113 frá 13. juni 1997 um arbeiðsloysistrygging og arbeiðsávising, § 14, stk. 2 og 3, og § 16, stk. 4 og 5, hevur stýrið fyri Arbeiðsloysisskipanina fyriset:

Rætt til útgjald

§ 1. Tann arbeiðsleysi skal lata Arbeiðsloysisskipanini skrivliga umsókn um arbeiðsloysisstuðul. Stk. 2. Umsóknin skal innihalda fráboðan um, at viðkomandi er arbeiðsleysur, og tann arbeiðsleysi skal prógva at so er, t.d. við:

1. Uppsagn frá arbeiðsgevara.
2. Uppsagn til arbeiðsgevara. Arbeiðsloysisskipanin kann biðja arbeiðsgevaran vátta uppsagnina.
3. í serligum førum aðrari próvforslu, sum eftir meting Arbeiðsloysisskipanin kann nýtast til at staðfesta, at viðkomandi eftir galdandi reglum millum viðkomandi og arbeiðsgevaran, er leysur av sínum arbeiði vegna munandi mishald frá arbeiðsgevarans síðu.

Stk. 3. Harumframt skal tann arbeiðsleysi geva Arbeiðsloysisskipanini tær upplýsingar, sum Arbeiðsloysisskipanin metir neyðugar fyri at veita arbeiðsloysisstuðul og arbeiðsávising. Hesar upplýsingar skulu gevast á serligum umsóknarblað, sum Arbeiðsloysisskipanin flýggjar ti arbeiðsleysa.

Stk. 4. Arbeiðsloysisstuðulin verður útgjaldin frá tí degi, tann arbeiðsleysi letur Arbeiðsloysisskipanini umsókn um arbeiðsloysisstuðul sambært stk. 1, fráboðan og próvforslu sambært stk. 2 og upplýsingarnar sambært stk. 3, tó treytad av, at aðrar reglur í lögtingslóg um arbeiðsloysistrygging og arbeiðsávising ella kunngerðum ikki forða útgjaldi. Arbeiðsloysisskipanin kann tó loyva eina 14 dagar freist til tann arbeiðsleysa at útvega próvforslu sambært stk. 2, nr. 1 til 3 og upplýsingarnar sambært stk. 3. Um tann arbeiðsleysi ikki innan freistina hevur givið Arbeiðsloysisskipanini ásettum próvforsluna og upplýsingarnar, fellur umsóknin um arbeiðsloysisstuðul sambært stk. 1 burtur.

Stk. 5. Arbeiðsloysisskipanin kann í serligum førum víkja frá freistini, nevnd í stk. 4.

§ 2. Tøkur á arbeiðsmarknaðinum er tann, sum:

1. Ikki hevur tilnýti til arbeiðsgevara,
2. er sinnaður at átaka sær eitt og hvørt arbeiði, ávist av Arbeiðsloysisskipanini, og sum viðkomandi hevur fakligan førleika til,
3. seinast dagin eftir, um eitt arbeiði verður ávist, kann byrja hetta arbeiði til ásetta tíð,
4. seinast dagin eftir, um boð verða givin um hetta, kann mæta hjá Arbeiðsloysisskipanini til ásetta tíð,
5. letur inn ALS-kort sambært § 5,
6. í rimiligan mun er arbeiðssøkjandi. Arbeiðsloysisskipanin kann krevja próvforslu fyri, at viðkomandi sakir arbeiði, sum er leyst,

7. ikki kemur undir ásetingarnar í § 6, stk. 4 og 5,
8. ikki er í útbúgving í normal-arbeiðstíðni, si tó stk. 7, og
9. ikki er sjálvstøðugur vinnurekandi sambært kunngerð um arbeiðsloysistrygging fyri sjálvstøðug vinnurekandi.

Stk. 2. Tann arbeiðsleysi hevur skyldu at átaka sær eitt og hvørt arbeiði í Føroyum. Undantak frá hesum verður t.d. ikki givið hóast:

1. Ferðasambandið ikki loyvir dagligari ferðing millum arbeiðsplatss og bústað,
2. arbeiðið ikki hevur áhuga, t.d. vegna slag av arbeiði, arbeiðstíðum ella lønarviðurskiptum, ella
3. viðkomandi ikki fær mott vegna vantandi barnaansing.

Hetta er eisini galdandi fyri arbeiði umboð á skipi.

Stk. 3. Undantak frá stk. 1, nr. 3 og 4 kann tó verða givið, um:

1. Almenna ferðasambandið ikki virkar vegna t.d. verkfall ella ringt veður, ella
2. viðkomandi ikki fær mott vegna sjúku, sum kann staðfestast við læknavátan.

Stk. 4. Undantak frá stk. 1, nr. 2 og 3 og stk. 2 kann í serligum førum verða givið:

1. Um lønin fyri ávasta arbeiði er lægri enn sáttmáallønin fyri slíkt arbeiði,
2. um daglig ferðing til og frá arbeiði ikki er møgulig, og bústaðarviðurskiptini á staðnum, har arbeiðið er, eru sera vánalig, ella
3. um talan er um serliga vánaligar ferðamøguleikar til og frá arbeiði, og viðkomandi er einligur við særri børnum.

Stk. 5. Tann, sum t.d. hevur rætt til niðanfyrir standandi veitingar, er ikki tókur á arbeiðsmarknaðinum:

1. Barnsburðarfarloyvi sambært lögtingslóg um dagpengar og barsilspengar,
2. sjúkradagpengar sambært lögtingslóg um dagpengar og barsilspengar,
3. útbúgvingarstuðul sambært lögtingslóg um útbúgvingarstuðul,
4. hægstu avlamspensjón sambært lógarkunngerð nr. 101 frá 2. mars 1988 um avlamspensjón v.m. við seinni broytingum,
5. miðal avlamspensjón av tí at viðkomandi er omanfyri 60 ár, men sum annars vildi fingið hægstu avlamspensjón sambært lógarkunngerð nr. 101 frá 2. mars 1988 um avlamspensjón v.m. við seinni broytingum, ella
6. fær samsýning fyri ansan av óhjálpinum heima sambært lögtingslóg um ansingarløn.

Stk. 6. Arbeiðsleysi kunnu sambært § 14, stk. 2 í lögtingslóg um arbeiðsloysistrygging og arbeiðsávising fáa arbeiðsloysisstuðul uttan at vera tók á arbeiðsmarknaðinum í dagatali svarandi til teir dagar, persónur hevur rætt til frítt eftir lögtingslóg um frítt við

løn. Treytirnar fyri hesum undantaki eru, at:

1. Viðkomandi við minst 14 dagar freist, ella eini styttri freist, um Arbeiðsloysisskipanin loyvir hesum, framanundan skrivliga hevur boðað Arbeiðsloysisskipanini frá, nær frítdin verður hildin,
2. frítdin verður hildin í samanhangandi dagar við tí dagatali, sum er nevnt um frítdarskeið í lögtingslóg um frítt við løn, og
3. fráboðan sambært nr. 1 og 2 er Arbeiðsloysisskipanini í hendi aðrenn arbeiðstilboð verður sent frá Arbeiðsloysisskipanini.

Stk. 7. Arbeiðsleysi kunnu, við loyvi frá Arbeiðsloysisskipanini, í styttri tíðarskeið fáa arbeiðsloysisstuðul uttan at vera tók á arbeiðsmarknaðinum í sambandi við útbúgvingarskeið ella líknandi. Við styttri tíðarskeið skilti í mesta lagi 3 mánaðir í hvørjum álmannaðari.

§ 3. Arbeiðsførur er tann, sum uttan avmarking kann átaka sær eitt og hvørt fulltíðsstarv, sum viðkomandi hevur fakligan førleika til. Avgjerð um fakligan førleika verður tikin av Arbeiðsloysisskipanini ella ti arbeiðsgevara, sum gevur arbeiðstilboði.

Stk. 2. Arbeiðsleysi kunnu fáa arbeiðsloysisstuðul uttan at vera arbeiðsfør sambært stk. 1, um avmarkingin í arbeiðsførleikanum verður staðfest við læknavátan, ið lýkur treytirnar, sum Arbeiðsloysisskipanin ásetur.

Avgreiðsla av útgjaldi

§ 4. Arbeiðsloysisstuðulin verður sambært § 16 í lögtingslóg um arbeiðsloysistrygging og arbeiðsávising útgjaldin fyri allar dagar í árinum við undantaki av leygar-, sunnu- og hálgdögum (dagar við útgjaldsrætti).

Stk. 2. Arbeiðsloysisstuðulin verður útgjaldin eftir hvørt útgjaldskeið ásett av Arbeiðsloysisskipanini. Eitt útgjaldskeið fevnir um 14 álmannaðadagar og í mesta lagi 10 útgjaldsdagar.

Stk. 3. Arbeiðsloysisstuðulin verður, eftir vanligu reglunum í skattalógini um útgjald av A-intøkum, ávístur ti arbeiðsleysa eftir hvørt útgjaldskeið við tí freist, Arbeiðsloysisskipanin hevur fyri neyðini til at avgreiða útgjaldið.

§ 5. Aðrenn arbeiðsloysisstuðulin verður útgjaldin, skal tann arbeiðsleysi lata inn ALS-kort til Arbeiðsloysisskipanina fyri tað útgjaldskeið, sum viðvíkur arbeiðsloysisstuðlinum. Stk. 2. ALS-kortið skal latast inn tann dag, sum er ásettur av Arbeiðsloysisskipanini. Um ALS-kortið ikki verður latið inn rættstundis, missir tann arbeiðsleysi arbeiðsloysisstuðulin tað talið av døgum við útgjaldsrætti, sum

ALS-kortið er latið inn ov tidliga ella ov seint, í ti útgjaldsrætti, ALS-kortið viðvíkur.

Stk. 3. Á ALS-kortinum skal tann arbeiðsleysi, eftir nærri ásetingum frá Arbeiðsloysisskipanini, geva upplýsingar, sum Arbeiðsloysisskipanin metir eru neyðugar fyri at útgjalda arbeiðsloysisstuðulin, her uppi upplýsingar um arbeiðdar tímar og vunna A-intøku í útgjaldsrætti.

Stk. 4. Arbeiðsloysisskipanin kann krevja, at rættleikin av upplýsingunum á ALS-kortinum skal vátast av tí ella teimum arbeiðsgevarum, sum tann arbeiðsleysi hevur arbeiðt hjá í útgjaldsrætti.

Stk. 5. Tann arbeiðsleysi skal vinda sær til Arbeiðsloysisskipanina ella annað stað, sum verður ávíst av Arbeiðsloysisskipanini, fyri at útvega sær ALS-kort. Arbeiðsloysisskipanin hevur møguleika at senda ALS-kort til tann arbeiðsleysa.

Stk. 6. Um Arbeiðsloysisskipanin hevur forprentað upplýsingar á ALS-kortið, t.d. um navn og bústað hjá ti arbeiðsleysa, ella um vunna intøku í útgjaldsrætti, hevur tann arbeiðsleysi skyldu at gera vart við møgulegar skeivleikar í hesum upplýsingum. Stk. 7. ALS-kort skal ikki latast inn fyri:

1. Biðidagar sambært § 17 í lögtingslóg um arbeiðsloysistrygging og arbeiðsávising,
2. dagar, sum tann arbeiðsleysi missir rættin til arbeiðsloysisstuðul sambært §§ 18 og 19 í lögtingslóg um arbeiðsloysistrygging og arbeiðsávising,
3. dagar, sum tann arbeiðsleysi heldur fri sambært § 2, stk. 6, ella
4. dagar, sum tann arbeiðsleysi sleppur undan at vera tókur á arbeiðsmarknaðinum sambært § 2, stk. 7.

Í serligum førum kann Arbeiðsloysisskipanin undantaka arbeiðsleysum, sum luttaka í førleikagevandi tiltøkum sambært § 25 í lögtingslóg um arbeiðsloysistrygging og arbeiðsávising, at lata inn ALS-kort.

Um arbeiðsleysi sambært nr. 3 og 4 vinna A-intøku sambært § 6, skal ALS-kort latast inn fyri tey skeið, A-intøkan er vunnin. Sama er galdandi fyri tey, ið eru undantikin fyri at lata inn ALS-kort í sambandi við førleikagevandi tiltøk.

Stk. 8. Arbeiðsloysisskipanin kann í serligum førum geva loyvi til, at onnur skrivlig fráboðan verður nýtt í staðin fyri ALS-kortið.

Onnur inntøka

§ 6. Arbeiðsloysisstuðulin verður skerður eftir stk. 2 ella 3 við øllum øðrum A-intøkum - iðroknad frítdarløn, undantikið arbeiðsloysisstuðlinum og A-intøkum, sum eru undantikin gjaldsskyldu

sambært § 8 í lögtingslóg um arbeiðsloysistrygging og arbeiðsávising, sum tann arbeiðsleysi vinnur í útgjaldsrætti, hann fær arbeiðsloysisstuðul.

Stk. 2. Onnur A-intøka sambært stk. 1 verður umroknað til tímar, i hesi kunngerð nevndir arbeiðstímar, sum arbeiðsloysisstuðul ikki verður guldin fyri. Arbeiðstímarir verða roknaðir sum vunna A-intøkan í útgjaldsrætti, bytt við eini upphædd, sum verður roknað soleiðis: Hægsti dagligi arbeiðsloysisstuðul sambært § 16, stk. 2 í lögtingslóg um arbeiðsloysistrygging og arbeiðsávising bytt við 8, faldad við 1,15.

Stk. 3. Um tíðarskeiðið, tann arbeiðsleysi hevur arbeiðt í útgjaldsrætti, hann fær arbeiðsloysisstuðul, er longri enn talið av arbeiðstímunum, sum verða roknaðir sambært stk. 2, verður arbeiðsloysisstuðulin, í staðin fyri ásetingarnar eftir stk. 2, ikki guldin fyri arbeiðda tíðarskeiðið.

Stk. 4. Um meira enn 25 % av arbeiðstímunum sambært stk. 2 ella 3 stava frá sama arbeiðsgevara og hetta arbeiðstímatil í fyra útgjaldsrætti á rað er meira enn 20 tímar í hvørjum útgjaldsrætti, verður viðkomandi ikki roknaður sum tókur á arbeiðsmarknaðinum, og fær sostatt ongan arbeiðsloysisstuðul, uttan við at lata inn nýggja umsókn um arbeiðsloysisstuðul sambært § 1. Stk. 5. Um tann arbeiðsleysi í fyra útgjaldsrætti á rað ongan arbeiðsloysisstuðul hevur fingið vegna reglurnar í stk. 2 og 3, verður viðkomandi ikki roknaður sum tókur á arbeiðsmarknaðinum, og fær sostatt ongan arbeiðsloysisstuðul, uttan við at lata inn nýggja umsókn um arbeiðsloysisstuðul sambært § 1.

Frítdarløn

§ 7. Arbeiðsloysisstuðulin verður skerður við frítdarløn, sum tann arbeiðsleysi fær útgjaldna í útgjaldsrætti.

Stk. 2. Arbeiðsloysisstuðulin verður skerður við frítdarløn sambært stk. 1 eftir somu reglum, sum arbeiðsloysisstuðulin verður skerður við A-intøkum sambært § 6.

Reglur annars

§ 8. Henda kunngerð fær gildi frá 1. januar 2000. Samstundis fer úr gildi kunngerð um útgjald av arbeiðsloysisstuðli, dagfest 3. september 1997, við seinni broytingum.

Stýrið fyri Arbeiðsloysisskipanina, 26. november 1999

Karin Kjølborg (sign.) formaður

/Allan Skaalum (sign.)

ALS hevur til endamáls at veita figgarligan stuðul til arbeiðsleysa, at virka fyri battum møguleikum hjá arbeiðsleysum at fáa arbeiði og at umsita arbeiðsávising fyri føroyska arbeiðsmarknaðin. Á ALS starvast í løtuni 22 fólk. Virksemd hjá ALS er í høvuðsheitum lógarásett. Óvastu leiðsluna hevur stýrið fyri ALS, sum - eftir tilmæli frá arbeiðsgevara- og lantakara-felgunum á arbeiðsmarknaðinum - verður valt av Føroya Landsstýri.

Arbeiðsloysisskipanin
P.O.Box 3022 • FO-110 Tórshavn
Tel 319550 • Fax 310263
teldupostur: als@als.fo • www.als.fo